

Oponentní posudek

diplomové práce Bc. Lukáše Vaňka

Ekonomicko-sociální příčiny a důsledky rozvoje minipivovarnictví v České republice.

Diplomant zpracoval svou diplomovou práci na zadané téma v rozsahu 87 stran včetně příloh. Zvolené téma je nesporně velmi aktuální, o čemž svědčí dynamika rozvoje minipivovarnictví v ČR v posledních 10 letech a autorem zpracovaná podrobná rešerše, zahrnující 62 bibliografických odkazů k dané problematice.

Úvodem konstatuji, že diplomat si vytýčil nepřilíživě ambiciózní cíle. Zmapování faktorů a důsledků rozvoje je v podstatě popis současného stavu, což je obsahem rešerše. Je škoda, že si diplomant netroufl vymezit nějaký problém nebo nadefinovat nějakou pracovní hypotézu, kterou by se pak pokusil v praktické části potvrdit či zamítnout. Při aplikaci poznatků z mikroekonomie o vztahu mezi nabídkou a poptávkou se např. nabízí otázka, zda poptávka po službách minipivovarů je příčinou překotného rozvoje minipivovarnictví nebo naopak rostoucí počet minipivovarů je příčinou růstu poptávky nebo zda jde o vzájemný oboustranný korelační vztah mezi oběma proměnnými, a tím i o růstový pohyb po spirále.

Zvolené metody zpracování odpovídají vymezeným cílům práce. Autor se v praktické části práce opírá o vlastní kvalitativní i kvantitativní průzkum, což lze jednoznačně pochválit. Pro kvalitativní průzkum si připravil důkladný a možná až příliš rozsáhlý scénář dotazování. Mnohé faktory se pak překrývají a jsou zřejmě mezi nimi vzájemné závislosti. Vlastní výzkum by pak měl vést k redukci faktorů a k určení jejich váhy pro sledované důsledky. To se zjevně příliš nezdařilo. Pro vymezení důsledků rozvoje minipivovarnictví pro okolí by pak bylo zřejmě účelné provést i průzkum u zákazníků a ostatních stakeholderů. Víím, že to nebylo cílem ani v možnostech diplomanta, ale uvádím to spíše jako námět pro případné další diplomové práce.

Pro kvantitativní výzkum vypracoval diplomat dotazník, který byl rozeslán do 420 minipivovarů v celé ČR. Návratnost vyplněných dotazníků činila 17,4 %, což je u podobných dobrovolných anketních průzkumů slušný výsledek, umožňující statistickou analýzu s dobrou vypovídací schopností.

Ke zpracování kvantitativního průzkumu mám několik připomínek: Kvalitu a správnost výsledků statistické analýzy jsem nebyl schopen odpovědně posoudit, protože jsem neměl přístup k základní datové matici. Další připomínky jsou tedy založeny jen na posouzení předložených výstupů.

Při zpracování dat o velikosti výstavu piva v hl a velikosti obce podle počtu obyvatel (str. 49-50) by mě zajímalo, jak a proč zvolil diplomat právě tyto kategorizace. Uváděné kategorie představují totiž velmi různé intervaly, což může znehodnotit interpretaci výsledného rozdělení četností. Při zvolené kategorizaci je třeba hlídat také přesnost vymezení. Např. na str. 11 definuje diplomat jako malý podnik, který zaměstnává „méně než 50 zaměstnanců“ a na další straně vymezuje jako středně velký podnik, který zaměstnává „více než 50 zaměstnanců“. Kam by pak zařadil podnik, který bude mít právě 50 zaměstnanců? Další připomínka se týká tab. 5 na str. 53. Z této tabulky není zřejmé, jak vznikla a jak je chí-kvadrát test aplikován. Chybí např. součtový sloupec, který by umožnil testovat případnou nezávislost jednotlivých odpovědí na typu pivovaru. Z toho důvodu mám i pochybnosti o správnosti interpretace provedeného testu významnosti.

K výsledkům práce mohu jen uvést, že práce nepřináší nějaké významné nové poznatky, nýbrž jen shrnuje a zpřehledňuje informace, které jsou obecně známé. Protože práce také neřeší žádný konkrétní problém provozovatelů minipivovarů, zůstává praktické využití jen v rovině lepší informovanosti všech stakeholderů o fenoménu minipivovarnictví v ČR.

Formální náležitosti práce včetně tabulek a použitých grafů jsou na odpovídající úrovni. Dojem z písemného projevu poněkud kazí hrubá chyba hned ve druhé větě úvodu. Stylizace písemného projevu je občas poněkud překombinovaná a nepřesná, naštěstí nikoliv na úkor srozumitelnosti textu. (Např. "Doporučením této práce by byla úprava ..." str. 67 aj.) Struktura práce a členění do kapitol odpovídá zadání a cílům práce.

Závěrem konstatuji, že diplomant splnil zadání a vymezené cíle a jeho práce splňuje všechna kritéria pro přijetí práce k obhajobě. **Doporučuji** proto diplomovou práci Bc. Lukáše Vaňka k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným připomínkám ji hodnotím známkou **C**.

Pro obhajobu navrhuji tyto otázky:

1. Pro redukci faktorů, odhalení souvislostí mezi nimi a jejich seskupení se někdy používá tzv. faktorová analýza. Jaký je princip této metody a za jakých podmínek by bylo možné ji aplikovat na diplomantem zkoumaný problém.
2. Zda by bylo možné, a případně za jakých podmínek, použít pro předpověď vývoje počtu minipivovarů v ČR tzv. inovační S-křivku. Vysvětlit, jak se stanovují parametry takové křivky.

Doc. Ing. Otakar Machač, CSc.

V Pardubicích 27. 5. 2019